

PRAKSISFORMER

Det finnes forskjellige måter å organisere et institutt på. Det finnes mye informasjon på «nettet» når det gjelder å starte egen bedrift. Informasjonen som gis av statlige etater er samlet på nettstedet [Altinn – klikk her](#). Du kan blant annet lese om å starte bedrift, drive bedrift, støtteordninger og mye mer på dette nettstedet. PFF anbefaler at man tar kontakt med en autorisert regnskapsfører for valg og opprettelse av selskap.

Det vanligste er at privatpraktiserende fysioterapeuter er selvstendig næringsdrivende med sitt eget enkeltpersonforetak, som enten jobber alene eller sammen med andre i en eller annen organisasjonsform som beskrevet i det følgende. I slike tilfeller må det opprettes et selskap (driftsselskap) der denne virksomheten organiseres.

I de tilfellene klinikken er organisert som aksjeselskap er det mulighet for at utøverne som jobber der kan være ansatte i selskapet, ellers kan de hver for seg være selvstendige næringsdrivende som leier lokaler, utstyr, inventar og tjenester av selskapet.

Enkeltpersonforetak

- 1. Alene** - eier driver virksomheten (klinikken) alene
Hos Altinn kan du lese om [enkeltpersonforetak](#), og ta et [gratis kurs](#) som ny næringsdrivende.
Et enkeltpersonforetak er en næringsvirksomhet som eies av en fysisk person og har fullt personlig ansvar for virksomheten. Det finnes ingen egen lov som omhandler enkeltpersonforetak, men lov om registrering av foretak og lov om handelsvirksomhet kan være aktuelle.
Eieren av foretaket hefter personlig for alle foretakets forpliktelser.
Det kan være ansatte i enkeltpersonforetak, da er det et krav at foretaket registreres i enhetsregisteret. Innehaveren av enkeltpersonforetaket kan ikke selv være ansatt i personforetaket, heller ikke ektefellen hans/hennes. Det er gratis å registrere et enkeltpersonforetak i enhetsregisteret i Brønnøysund.
Det vil under alle omstendigheter være en fordel å registrere sitt enkeltpersonforetak i enhetsregisteret, for lettere å få tilgang til forskjellige tjenester og av hensyn til leverandører av utstyr, tjenester mv. som ofte krever at man har et organisasjonsnummer. Dersom man skal sende ut faktura for de tjenestene man leverer må man også ha et foretak med organisasjonsnummer.
Når du er registrert i Brønnøysundregistrene er det mulighet for at du kan bli oppsøkt av foretak eller personer som vil lure/svindle deg. [Les om dette her](#).
- 2. Eier / leier** - For bedre utnyttelse av klinikken kan eier leie ut plass og funksjoner til en eller flere leietakere. Eier driver da 2 typer næring, utleievirksomhet og egen fysioterapi praksis. Utleievirksomhet kan skje innen rammene for et enkeltpersonforetak. Leietakeren er ikke ansatt, og driver derfor sitt eget enkeltpersonforetak, idet han leier lokaler, utstyr, inventar og eventuelle tjenester. Av samme årsaker som nevnt ovenfor anbefales det at man som leietaker oppretter et eget enkeltpersonforetak, eksempelvis for å kunne oppfylle kravene som stilles til utsendelse av faktura.

Generelt om selskap

Et selskap er en egen juridisk enhet, som kan danne utgangspunkt for at flere fysioterapeuter sammen kan drive en klinikk. Det kan enten være et rent driftsselskap som har som formål å eie utstyr og inventar, og enten leie eller eie lokaler. Selskapet kan også ha ansatte som har arbeidsoppgaver som deltakerne kan nyttiggjøre seg. Slike oppgaver kan være som resepsjonspersonell eller assistenter, som avlaster fagpersonellet. Deltakerne i selskapet leier da utstyr, inventar, lokaler og tjenester av selskapet, inntekten fra dette blir da selskapets inntekt som skal dekke dets kostnader.

Det er forskjellige selskapstyper som kan benyttes, her skal 4 av disse omtales nærmere.

1. Aksjeselskap - A/S

Det finnes en egen lov om aksjeselskaper som regulerer denne typen foretak - [Aksjeloven av 1976](#). Her er detaljerte regler for etablering av slikt selskap.

Et aksjeselskap er en egen juridisk enhet, og som aksjonær eller ansatt i et slikt selskap er man ikke personlig ansvarlig for selskapets gjeld. Som styremedlem kan en imidlertid pådra seg ansvar for tap en påfører selskapet ved uaktsom opptreden.

Noen krav til aksjeselskap er blant annet:

- Minst halvparten av stifterne skal ha vært bosatt i Norden eller EØS-land de siste 2 årene.
- Stiftelsesdokument skal opprettes med vedtekter og øvrige bestemmelser etter aksjelovens §§ 2-2, 2-3 og 2-4.
- Aksjekapital skal være minimum kr. 30.000.
- Stiftelsesbeslutning og vedtekter skal etableres på konstituerende generalforsamling, og umiddelbart heretter skal aksjebok opprettes, denne skal være tilgjengelig på selskapets kontor for alle og enhver i kontortiden.
- Hele aksjekapitalen må være innbetalt innen 1 år etter stiftelsen.
- Selskapsavtale skal opprettes, og undertegnes av samtlige deltakere (stiftere).
- Aksjeselskap har ikke revisjonsplikt dersom følgende vilkår er oppfylt:
 1. Selskapet må ha under 7 millioner i driftsinntekter
 2. Selskapet må ha under 27 millioner i balanse
 3. Selskapets ansatte må til sammen ikke utføre mer enn 10 årsverk
- Selskapet skal registreres i foretaksregisteret max. 6 mdr. etter stiftelsen, og før virksomheten startes. Minst halvparten av aksjekapitalen skal være innbetalt før registrering kan finne sted.
- Virksomheten skal ledes av et styre, som velges på generalforsamlingen.

Medeiere i et aksjeselskap kan være ansatte i selskapet, og således få de sosiale rettighetene dette innebærer.

Denne selskapsformen anbefales som driftsselskap for fysioterapeuter.

2. Ansvarlig selskap ANS

Selskapsloven av 1985 regulerer denne selskapsformen. Ved stiftelsen skal det opprettes en datert skriftlig selskapsavtale mellom deltakerne, som skal undertegnes av alle. Hver enkelt deltaker i et ansvarlig selskap er selvstendig næringsdrivende. Et ansvarlig selskap er ikke skattepliktig, men er en egen juridisk enhet, hvor eierne har et ubegrenset personlig ansvar for forpliktelser selskapet har påtatt seg. Eierne har et solidarisk ansvar overfor selskapets kreditorer, og overfor kunder/pasienter som fremmer erstatningskrav mot selskapet.

Denne selskapsformen frarådes derfor på det sterkeste for samarbeidende fysioterapeuter.

3. [Ansvarlig selskap med delt ansvar DA](#)

Her gjelder samme regler som for ANS, men det foreligger en avtale om at eierne hver for seg hefter for en brøk av selskapets gjeld. Her er ikke eierne ubegrenset personlig ansvarlige, men til sammen ansvarlige for selskapets forpliktelser. Avtale om DA må registreres i foretaksregisteret for å ha gyldighet i forhold til tredje part. Eierne har et solidarisk ansvar overfor selskapets kreditorer innenfor sin andelsbrøk, og innenfor samme brøk overfor kunder/pasienter som fremmer erstatningskrav mot selskapet.

Denne selskapsformen anbefales for samarbeidende fysioterapeuter.

Deltakerne i ANS eller DA kan ikke være ansatte i selskapet, men må drive hver sin næringsvirksomhet innen selskapets rammer som i stor grad bestemmes av den inngåtte selskapsavtalen.

4. [Samvirkeforetak SA](#)

To eller flere fysioterapeuter som jobber samlokalisert kan etablere et samvirkeforetak for å administrere og organisere samarbeidet, og gi et felles ansikt utad. Et samvirkeforetak er en egen juridisk enhet som kan ha ansatte, eierne kan også være ansatte og dermed få de sosiale rettighetene dette innebærer, sykepenger, dagpenger og pensjonsordning.

Siden foretaket er en egen juridisk enhet er det bokførings-, regnskaps- og skattepliktig av et eventuelt overskudd. Skattesatsen er pr. i dag 22 %.

Et samvirkeforetak skal ha et styre som medlemmene velger på årsmøtet og daglig leder som ansettes av styret.

Deltakerne i et samvirkeforetak er ikke økonomisk ansvarlige overfor hverandre.

Denne selskapsformen kan anbefales for samarbeidende fysioterapeuter.

Se linkene nedenfor:

[Lov om samvirkeforetak](#)

[Etablere samvirkeforetak \(samvirkene\)](#)

[Starte og registrere et samvirkeforetak](#) (Altinn)

[Skatt for samvirkeforetak](#)

Råd om trygg administrasjon

Når du registrerer et foretak, blir du synlig på nettet med informasjon om foretaket. Dette utnyttes ofte av forskjellige tvilsomme virksomheter eller enkeltpersoner til å selge deg varer og/eller tjenester som har liten eller ingen verdi. Eksempler på dette er katalogtjenester og fakturafabrikker. Sistnevnte er virksomheter eller personer som sender ut fakturaer på tjenester som ikke er levert. Videre har fysioterapeuter strenge krav til taushetsplikt og oppbevaring av personopplysninger. Dette må det tas hensyn til i driften av praksisen.

Nedenstående linker vil gi deg mer informasjon om dette, og råd om hvordan du kan sikre deg og virksomheten din.

[Helsedirektoratet om taushetsplikt](#)

[Personvern GDPR og Internkontroll](#)

[Datatilsynet om personopplysninger](#)

[NorSIS](#) – senter for informasjonssikring.

[Varslingslisten.no](#) – informasjon og råd om useriøse virksomheter.